

Såkkornkvaliteten 2017 (pr. januar 2018)

Kimen Såvarelaboratoriet AS har nå analysert en stor andel av sesongens veiledningsprøver av såkkorn. Dette er prøver sendt inn av gårdbrukere, leierenserier og såvareforretninger. Spireanalysen blir gjort på både ubeisa og prøvebeisa korn, dvs. at kornet blir beisa på laboratoriet. Utfra smittegrad og eventuell forbedring av spireevne fra ubeisa til beisa korn gis det en vurdering om kornet bør behandles mot sopp.

Analysene viser at kvaliteten er varierende, avhengig av sort og om kornet er dyrka i Trøndelag eller Sør-Norge. Mange partier av bygg er svært spiretrege, særlig i Sør-Norge. Spirepotensialet er heldigvis ganske bra. I Trøndelag er spireevnen høyere og spiretregheten lavere. Trøndelag bidrar til at halvparten prøvebeisa vare av byggprøvene for landet som helhet har spireevne over 95%, og ¾ av prøvene ligger over 97%. Spireevnen i havre fra Sør-Norge er 88% for ubeisa prøver og 90% for prøvebeisa. Dette er lavere enn i Trøndelag. Spireevnen i hvete er moderat i ubeisa prøver (86%) og noe høyere ved prøvebeising (91%). En større andel enn vanlig ligger under 85%.

Sør-Norge

De fleste sortene av **bygg** er svært spiretrege og uten varmebehandling kan det for en del partier bli problemer med oppspiring til våren. Potensialet er imidlertid bra: gjennomsnittet er 92% for ubeisa og 93 % etter prøvebeising. Forekomsten av fusarium er på samme nivå som fjoråret, men det er registrert mindre byggbrunfleck (13%) enn året før. I gjennomsnitt er det derfor gitt anbefaling om soppbekjempelse for 51% av de innsendte bygg-prøvene, mot rundt 85% året før.

Spireevnen i ubeisa **havre** er 88%, og 90% i prøvebeisa. Omtrent 13% av prøvebeisa prøver har spireprosent under 85%. Med unntak av sorten Ringsaker, er det lite spiretreghet i havrepartiene. Fusarium-nivået er litt lavere enn fjoråret, men høy smitte av havrebrunfleck gjør at ca. 2/3 av partiene trenger soppbekjempelse. Sorten Haga skiller seg litt ut ved at ca. halvparten trenger soppbekjempelse

Gjennomsnittlig spireevne i **vårhvete** av ubeisa prøver er for de fleste sortene noe lav, med 86% i snitt. Året før var spireevnen 90%. Mirakel står for over halvparten av alle prøvene. I år er den svært variabel og i snitt har den spireevne som alle sortene samlet. Zebra kommer best ut med en spireevne på 92%. Ved beising ligger spireevnen på 90% for de mest utbredte sortene som Mirakel, Zebra, Bjarne og Krabat. En sort som er i mindre bruk, Rabagast, har derimot bare 80% spireevne etter beising.

Antall prøver anbefalt beisa eller på annet måte behandlet mot sopp er lavere for denne sesongen (63%), sammenlignet med året før (91%). Nivået av fusarium og hveteaksprikk var henholdsvis 22% og 3%, mot over 30% fusarium og 11% hveteaksprikk i 2016.

Trøndelag

Spireevnen i **bygg** fra Trøndelag er god, med 95% for ubeisa og 96% for prøvebeisa. Variasjonen i spiretreghet mellom sortene er stor, fra lav i Brage og Tyra til betydelig i Rødhette og Edel. Mye smitte av både fusarium og byggbrunfleck gjør at behovet for soppbekjempelse i de fleste sortene er betydelig (85%), og høyere enn året før. Fairytale er et unntak og bare 1/3 av prøvene er anbefalt behandling. For Brage, som er den mest utbredte sorten er behovet for soppbekjempelse stort, anbefales 9/10 av partiene soppbekjempelse.

Antall **havreprøver** fra Trøndelag er vesentlig høyere denne sesongen enn året før. Spireevnen i havre fra Trøndelag er god, med 92% for ubeisa og 94% for prøvebeisa. Dette er høyere enn for Sør-Norge. Ringsaker er den dominerende havresorten i Trøndelag. En del smitte av både fusarium og havrebrunfleck gjør at ca. 70% av partiene har behov for soppbekjempelse. Året før ble det gitt anbefaling for 50% av prøvene.

Kimen Såvarelaboratoriet AS

31.01.2018